

Asia C-257/20**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

9.6.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Varhoven administrativen sad (ylin hallintotuomioistuin, Bulgaria)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

4.5.2020

Kantaja ja valittaja:

Viva Telekom Bulgaria EOOD

Vastaaja ja valituksen vastapuoli:

Direktor na Direksia "Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika" (valitusasioiden ja vero- ja sosiaaliturvakäytäntöjen osaston johtaja) – Sofia

Pääasian kohde

Kassaatiovalitus hallintotuomioistuimen antamasta tuomiosta, jolla hylättiin kanne, joka oli nostettu verotarkastuspäätöksestä, jolla oli määrätty maksettavaksi vero sellaiseen korottomaan lainaan liittyvän veropetoksen perusteella, jonka liikeyhtiön ainoa osakkeenomistaja on myöntänyt yhtiölleen. Asianosaisten välinen riita koskee kyseisen lainan kirjaamista ja sitä, onko se luonteeltaan rahoitusvelka vai oman pääoman ehtoinen instrumentti.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

SEUT 267 artiklaan perustuva ennakkoratkaisupyyntö, joka koskee SEU 5 artiklan 4 kohdan ja SEU 12 artiklan b alakohdan, SEUT 49 ja SEUT 63 artiklan, Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan, direktiivin 2003/49/EY 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan, direktiivin 2008/7/EY 3 artiklan h–j alakohdan, 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan, 7 artiklan 1 kohdan ja 8 artiklan

sekä direktiivin 2011/96/EU 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 3 kohdan sekä 5 artiklan tulkintaa.

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1 Ovatko Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEU) 5 artiklan 4 kohdassa ja 12 artiklassa vahvistettu suhteellisuusperiaate sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa vahvistettu oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin esteenä yhteisöverolain (Zakon za korporativno podohodno oblagane, jäljempänä ZKPO) 16 §:n 2 momentin 3 kohdan kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle?
- 2 Onko direktiivin 2003/49/EY 4 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettussa korkojen maksamisessa kyse voitonjaosta, johon sovelletaan direktiivin 2011/96/EU 5 artiklaa?
- 3 Sovelletaanko maksuihin, jotka perustuvat direktiivin 2003/49/EY 4 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun korottomaan lainaan, joka erääntyy 60 vuoden kuluttua sopimuksen tekemisestä, direktiivin 2011/96/EU 1 artiklan 1 kohdan b alakohtaa ja 3 kohtaa sekä 5 artiklaa?
- 4 Ovatko Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEUT) 49 artikla ja 63 artiklan 1 ja 2 kohta, direktiivin 2011/96/EU 1 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 3 kohta ja 5 artikla sekä direktiivin 2003/49/EY 4 artiklan 1 kohdan d alakohta esteenä ZKPO:n (kumottu) 195 §:n 1 momentin sekä 200 §:n 2 momentin ja 200a §:n 1 momentin ja 5 momentin 4 kohdan, sellaisena kuin kukin niistä oli voimassa 1.1.2011–1.1.2015, ja ZKPO:n, sellaisena kuin se on voimassa 1.1.2015 alkaen, 195 §:n 1 momentin, 6 momentin 3 kohdan ja 11 momentin 4 kohdan kaltaisille kansallisen oikeuden säännöksille ja verotuskäytännölle, joiden mukaan sellaisesta korottomasta lainasta maksamatta olevista koroista, jonka toisessa jäsenvaltiossa asuva emoyhtiö on myöntänyt maassa asuvalle tytäryhtiölle ja joka erääntyy 60 vuoden kuluttua lainasopimuksen voimaantulopäivästä 22.11.2013, on perittävä lähdeveroa?
- 5 Ovatko pääoman hankinnasta suoritettavista välillisistä veroista 12.2.2008 annetun neuvoston direktiivin 2008/7/EY 3 artiklan h–j alakohta, 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta, 7 artiklan 1 kohta ja 8 artikla esteenä ZKPO:n 16 §:n 1 momentin ja 2 momentin 3 kohdan sekä 195 §:n 1 momentin kaltaisille kansallisen oikeuden säännöksille, jotka koskevat lähdeveron perimistä kuvitteellisista korkotuloista sellaisen korottoman lainan perusteella, jonka lainanottajayhtiön ainoana osakkeenomistajana oleva toisessa jäsenvaltiossa asuva yhtiö myöntää maassa asuvalle yhtiölle, joka on?
- 6 Onko oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden vastaista, että direktiivi 2003/49/EY pantiin täytäntöön vuonna 2011 ennen Bulgarian tasavallan Euroopan unioniin liittymistä koskevasta sopimuksesta tehtyjen asiakirjan ja pöytäkirjan liitteessä VI olevan kohdan ”Verotus” 3 alakohdassa määrätyn

siirtymäajan päättymistä siten, että ZKPO:n 200 §:n 2 momentissa ja 200a §:n 1 momentissa ja 5 momentin 4 kohdassa säädettiin verokannaksi 10 prosenttia asiakirjassa ja pöytäkirjassa vahvistetun 5 prosentin sijaan?

Unionin oikeussäännöt ja oikeuskäytäntö

SEU: 5 artiklan 4 kohta, 12 artiklan b alakohta, 19 artiklan 1 kohta.

SEUT: 49 ja 54 artikla, 56 artiklan ensimmäinen kohta, 63 artikla, 65 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 3 kohta.

Perusoikeuskirja: 47 artiklan ensimmäinen kohta.

Pöytäkirja Bulgarian tasavallan ja Romanian Euroopan unioniin liittymistä koskevista ehdoista ja menettelyistä: 20 artikla ja liitteessä VI olevan 6 kohdan 3 alakohta.

Asiakirja Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu: 23 artikla ja liitteessä VI olevan 6 kohdan 3 alakohta.

Eri jäsenvaltioissa sijaitsevien lähiyhtiöiden välisiin korko- ja rojaltimaksuihin sovellettavasta yhteisestä verotusjärjestelmästä 3.6.2003 annettu neuvoston direktiivi 2003/49/EY: johdanto-osan ensimmäinen ja kymmenes perustelukappale, 1 artiklan 1 kohta, 4 artiklan 1 kohta ja 5 artikla.

Pääoman hankinnasta suoritettavista välillisistä veroista 12.2.2008 annettu neuvoston direktiivi 2008/7/EY: johdanto-osan kuudes ja yhdeksäs perustelukappale, 3 artiklan h-j alakohta, 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta, 7 artiklan 1 ja 3 kohta sekä 8 artiklan 3 kohta.

Eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä 30.11.2011 annettu neuvoston direktiivi 2011/96/EU: 1 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 2 ja 3 kohta, 5 artikla ja 9 artikla.

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 5.2.1991, Trave-Schiffahrtsgesellschaft, C-249/89, ECLI:EU:C:1991:39.

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 11.11.1999, Henkel Hellas, C-350/98, ECLI:EU:C:1999:552.

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 13.3.2007, Test Claimants, C-524/04, ECLI:EU:C:2007:161.

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 17.9.2009, Glaxo Wellcome, C-182/08, ECLI:EU:C:2009:559.

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 19.11.2009, komissio v. Italia, C-540/07, ECLI:EU:C:2009:717.

Unionin tuomioistuimen tuomio 16.6.2011, Logstor, C-212/10, ECLI:EU:C:2011:404.

Unionin tuomioistuimen tuomio 31.5.2018, Hornbach-Baumarkt, C-382/16, ECLI:EU:C:2018:366.

Kansallisen oikeuden säännökset, joihin viitataan

Zakon za korporativnoto podohodno oblagane (yhteisöverolaki, ZKPO)

”16 § (1) [–] Jos yksi tai useampi liiketoimi, mukaan lukien liiketoimet sellaisten henkilöiden välillä, jotka eivät ole toisiinsa sidoksissa, tehdään veropetokseen johtavin edellytyksin, veron määräytymisperuste on vahvistettava näistä liiketoimista, niiden yksittäisistä ehdoista tai oikeudellisesta muodosta riippumatta; veron määräytymisperusteena on se määräytymisperuste, jota käytettäisiin, kun tavanomainen ja luonteeltaan samankaltainen liiketoimi, jolla pyritään samaan liiketaloudelliseen tulokseen, toteutetaan markkinahinnoin ilman, että se johtaa veropetokseen.

(2) Veropetoksena pidetään myös:

[–]

3. Sellaisten lainojen käyttöä tai myöntämistä, joiden korkokanta poikkeaa markkinoilla tavanomaisesta korosta liiketoimen toteuttamishetkellä, mukaan lukien korottomat lainat tai muu ajallisesti rajoitettu taloudellinen tuki, joka on vastikkeeton, sekä liiketoimintaan kuulumattomien lainojen myöntäminen tai takaisinmaksu omaan lukuun;”

”20 § Yhteisöverokanta on 10 prosenttia.”

”195 § (1) [–] Tuloista, jotka ulkomaiset oikeushenkilöt saavat bulgarialaisesta lähteestä [–], on pidätettävä lähdevero, jolla verovelka suoritetaan lopullisesti.

(2) Edellä 1 momentissa säädetyn veron pidättävät Bulgariassa asuvat oikeushenkilöt [–], jotka suorittavat vastaavat maksut ulkomaisille oikeushenkilöille [–].

[–]

(6) Lähdeveroa ei pidätetä seuraavista tuloista:

[–]

3. ([– –] voimassa 1.1.2015 alkaen) Korkotulot [– –] 7–12 momentissa säädetyin edellytyksin;

[– –]

(7) ([– –] voimassa 1.1.2015 alkaen) Korkotuloista [– –] ei pidätetä lähdeveroa, mikäli seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti:

[– –]

(11) ([– –] voimassa 1.1.2015 alkaen) Mitä 7, 8, 9 ja 10 momentissa säädetään, ei sovelleta seuraaviin tuloihin:

1. Tulot, joita on pidettävä voitonjakona tai pääoman palautuksena;

[– –]

4. Tulot velkasaatavista, joihin ei sisälly määräyksiä pääoman takaisinmaksusta tai joiden takaisinmaksu on määrä suorittaa yli 50 vuoden kuluttua velan antopäivästä;

[– –]

7. Tulot liiketoimista, joiden pääasiallinen syy tai yhtenä pääasiallisista syistä on veropetos tai veronkierto.”

”199 § (1) Edellä 195 §:n 1 momentissa tarkoitetuista tuloista pidätettävän lähdeveron määräytymisperuste on näiden tulojen bruttomäärä, [– –].”

”200 § [– –]

(2) ([– –] voimassa 1.1.2011 alkaen) Edellä 195 §:ssä tarkoitettuihin tuloihin sovellettava verokanta on 10 prosenttia lukuun ottamatta tapauksia, joista säädetään 200a §:ssä.”

”200 § [– –]

(2) ([– –] voimassa 1.1.2015 alkaen) Edellä 195 §:ssä tarkoitettuihin tuloihin sovellettava verokanta on 10 prosenttia.”

”200a § ([– –] voimassa 1.1.2011 alkaen, muutettuna ja täydennettynä [– –] voimassa 1.1.2014 alkaen) (1) Korkotulojen [– –] verokanta on 5 prosenttia, jos seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti:

[– –]

(5) Mitä 1–4 momentissa säädetään, ei sovelleta seuraaviin tuloihin:

1. Tulot, joita on pidettävä voitonjakona tai pääoman palautuksena;

2. Tulot velkasaatavista, joihin liittyy oikeus osuuteen velallisen voitoista;
  3. Tulot velkasaatavista, jotka antavat velkojalle oikeuden vaihtaa oikeutensa korkoon oikeuteen osallistua velallisen voittoihin;
  4. Tulot velkasaatavista, joihin ei sisälly määräyksiä pääoman takaisinmaksusta tai joiden takaisinmaksu on määrä suorittaa yli 50 vuoden kuluttua velan antopäivästä; [– –]”
- ”200a § ([– –] kumottu [– –] 1.1.2015 alkaen)”.

Lyhyt kuvaus tosiseikoista ja menettelystä

- 7 Viva Telekom Bulgaria EAD (lainanottajayhtiö) ja sen ainoa osakkeenomistaja InterV Investment S.a.r.l., joka on Luxemburgissa asuva oikeushenkilö (lainanantajayhtiö), tekivät 22.11.2013 sopimuksen, joka koski 145 700 910,32 euron (284 966 211 levan) suuruista lainaa ja tuli voimaan samana päivänä. Sopimuksessa sovittiin, että lainanottajayhtiö käyttää lainasumman velkojen ja luottojen lyhentämiseen sekä verojen ja liiketoimintaan liittyvien menojen maksamiseen.
- 8 Laina on sopimuksen mukaan koroton, ja se erääntyy 60 vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta. Sopijapuolet sopivat mahdollisuudesta poistaa lainanottajayhtiön velvollisuus maksaa laina takaisin siinä tapauksessa, että lainanantajayhtiö päättää sijoittaa lainasta jäljellä olevan määrän lainanottajayhtiön pääomaan apportina, ja tätä varten sovittiin erityisestä menettelystä. Lainanottajayhtiön on ilmoitettava aikomuksestaan sijoittaa laina apportina pääomaan toimittamalla lainanantajayhtiölle ilmoitus apportista. Viimeksi mainitun on päätettävä hakemuksen jättämisestä kaupparekisteriin ja asiantuntijan nimeämisestä lainan arviointia varten. Sen on liitettävä asiakirjat, jotka osoittavat, että laina on kirjattu lainanantajayhtiön saatavaksi ja lainanottajayhtiön velaksi. Kun arviointi on tehty, lainanantajayhtiön – joka on lainanottajayhtiön ainoa osakkeenomistaja – on tehtävä päätökset lainanottajayhtiön rekisteröidyn pääoman korottamisesta siten, että annetaan arviointia vastaava määrä uusia osakkeita, kaikkien liikkeeseen laskettujen uusien osakkeiden kirjaamisesta pääomaksi ja lainanottajayhtiön yhtiöjärjestyksen muuttamisesta. Nämä päätökset on merkittävä kaupparekisteriin. Menettelyä, jonka mukaisesti lainasaatava sijoitetaan apportina, ei ollut toteutettu verotarkastuspäätöksen tekemiseen mennessä.
- 9 Lainanottajayhtiö poistettiin kaupparekisteristä 14.2.2014, ja sen oikeudelliseksi seuraajaksi merkittiin Viva Telekom Bulgaria EOOD, jonka ainoa osakkeenomistaja on InterV Investment S.a.r.l..
- 10 Teritorialna direksia na Natsionalna agentsia za prihodite – Sofia (valtion verohallinnon Sofian alueviraston johtaja) teki 16.10.2017 verotarkastuspäätöksen, joka kohdistui ajalle 14.2.2014–31.3.2015 ja jossa ulkomaisen henkilön InterV Investment S.a.r.l korkotuloista määrättiin ZKPO:n

16 §:n 2 momentin 3 kohdan ja 195 §:n perusteella maksettavaksi lähdevero, jonka suuruus on 1 831 926,74 levaa 544 079,86 levan korkoineen. Veroviranomainen katsoi, että edellä kuvatun lainasopimuksen täytäntöönpano johti veropetokseen, koska lainanottajayhtiö ei ole maksanut mitään takaisinmaksueriä ja korkoja.

- 11 Tarkastuspäätöksestä hallinnollisessa menettelyssä tehty oikaisuvaatimus hylättiin. Administrativen sad Sofia grad (Sofian hallintotuomioistuin, Bulgaria) hylkäsi myös tästä päätöksestä nostetun kanteen 29.3.2019 antamallaan tuomiolla sillä perusteella, että lainaa on pidettävä lainanottajayhtiön omaisuutena eikä omana pääomana ja että lainanottajayhtiö on saanut taloudellista etua sen johdosta, että lainasta ei ole maksettu korkoja, kun sitä vastoin lainanantajayhtiölle on aiheutunut taloudellista tappiota saamatta jääneiden korkojen vuoksi. Administrativen sad Sofia grad hylkäsi valittajan väitteen siitä, että koska lainanottajayhtiön taloudellinen tulos oli tarkastuksen kohteena olleen kahden vuoden aikana ollut tappiollinen, sen ei ole maksettava lähdeveroa. Koska lainaa ei oltu muunnettu pääomaksi lainasopimuksen mukaisesti, Administrativen sad Sofia grad katsoi, että veroviranomaiset olivat määrittäneet markkinakoron lainmukaisesti ZKPO:n 16 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla ja vahvistaneet sen suuruuden perusteella lähdeveron, joka kantajan on ZKPO:n 195 §:n mukaan maksettava.
- 12 Kantaja teki Administrativen sad Sofia gradin tuomiosta valituksen ennakkoratkaisua pyytävään tuomioistuimeen.

Pääasian asianosaisten tärkeimmät perustelut

- 13 Valittaja väittää, että lähdevero on vahvistettu kuvitteellisten korkotulojen perusteella huomioimatta korottoman lainan myöntämiseen vaikuttaneita liiketaloudellisia syitä, joiden olemassaolo on osoitettu menettelyn aikana. Lainanantajayhtiö oli lainan myöntämishetkellä lainanottajayhtiön ainoa osakkeenomistaja, kun taas lainanottajayhtiöllä ei ole ollut varoja lainakorkojen maksamiseksi. Valittajan mukaan ZKPO:n 16 §:n 2 momentin 3 kohdan säännös on unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön vastainen, koska kyseisessä säännöksessä ei anneta lainasopimuksen osapuolille mahdollisuutta näyttää toteen päteviä liiketaloudellisia syitä, joihin korottoman lainan myöntäminen perustuu.
- 14 Valittaja tukeutuu asiassa C-249/89 annetun tuomion 11–14 kohdassa esitettyihin perusteluihin, joiden mukaan korottoman lainan myöntämistä pidetään direktiivin 2008/7/EY tarkoituksen kannalta pääomapanoksena, koska se johtaa vastaanottavan yhtiön varojen kasvuun ja lisää yhtiöosuuksien arvoa. Vastaanottavan yhtiön ei tarvitse maksaa korkoa, ja tämä johtaa yhtiöosuuksien arvon lisääntymiseen.
- 15 Toissijaisesti valittaja väittää, että kyseistä lainaa on pidettävä direktiivin 2008/7/EY 3 artiklan h–j alakohdassa tarkoitettuna pääomapanoksena, josta ei saman direktiivin 5 artiklan mukaan kanneta mitään välillistä veroa.

- 16 Vastapuoli katsoo, että vaikka pääomien ja maksujen vapaata liikkuvuutta ei saada rajoittaa, SEUT 65 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määrätään, että tämä ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen soveltaa niitä verolainsäädäntönsä säännöksiä, joiden mukaan verovelvollisia kohdellaan eri tavoin heidän asuinpaikkansa tai heidän pääomansa sijoituspaikan perusteella. Vastapuoli tukeutuu asiassa C-524/04 annetun tuomion 81 kohtaan, jonka mukaan se, että maassa asuva yhtiö on saanut lainan ulkomailla asuvalta yhtiöltä ehdoilla, jotka eivät vastaa markkinaehtoja, antaa lainanottajayhtiön asuinvaltiona olevalle jäsenvaltiolle oikeuden selvittää, onko kyseessä oleva liiketoimi kokonaan tai osittain sellainen täysin keinotekoinen järjestely, jonka olennaisena tarkoituksena on kiertää kyseisen jäsenvaltion verolainsäädännön vaikutusta.
- 17 Vastapuoli vetoaa lisäksi asiassa C-382/16 annettuun tuomioon, jossa unionin tuomioistuin on katsonut, että sellainen kansallinen lainsäädäntö on sallittu, jonka mukaan kyseisessä jäsenvaltiossa asuvan yhtiön, joka on myöntänyt toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle yhtiölle, johon se on keskinäisessä riippuvuussuhteessa, etuja ehdoin, jotka poikkeavat ehdoista, joista toisistaan riippumattomat kolmannet olisivat sopineet keskenään samoissa tai samankaltaisissa olosuhteissa, tulot on määritettävä sellaisiksi kuin ne olisivat muodostuneet sovellettaessa ehtoja, joista tällaiset kolmannet olisivat sopineet.

Lyhyt esitys ennakkoratkaisupyyntöön perusteluista

Ensimmäinen kysymys

- 18 ZKPO:n 16 §:n 2 momentin 3 kohta sisältää kumoamattoman oletettaman veropetoksesta siinä tapauksessa, että koroton laina myönnetään toisiinsa sidoksissa olevien tai toisistaan riippumattomien henkilöiden välillä, eikä lainanantajalla ja lainanottajalla ole tällöin mahdollisuutta kumota veropetoksen olemassaoloa koskevaa olettamaa. Asiassa C-524/04 annetun tuomion 73 kohdassa on todettu, että pelkästään sen perusteella, että maassa asuva yhtiö saa lainan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelta konserniyhtiöltä, ei voida soveltaa yleistä väärinkäytösten olettamaa, eikä tämä voi olla perusteena toimenpiteelle, joka haittaa perustamissopimuksessa taatun perusvapauden käyttämistä. Korottoman lainan myöntäminen toisistaan riippumattomien henkilöiden välillä voi antaa perustellun aiheen epäillä veropetoksen tavoittelua. Kun korotonta lainaa koskevan sopimuksen sopijapuolina ovat toisiinsa sidoksissa olevat henkilöt, yritysryhmän etuihin liittyvät liiketaloudelliset syyt ovat mahdollisia perusteita korotonta lainaa koskevan sopimuksen tekemiseksi. ZKPO:n 16 §:n 2 momentin 3 kohdan soveltaminen sulkee pois sellaisten todisteiden oikeudellisen merkityksen, jotka koskevat taloudellisia tai kaupallisia syitä, joihin korottoman lainan myöntäminen perustuu. Tällä kumoamattomalla olettamalla on sama prosessuaalinen merkitys sellaisten korottomien lainojen osalta, joita koskeva sopimus tehdään toisistaan riippumattomien henkilöiden välillä.

Toinen, kolmas ja neljäs kysymys

- 19 Direktiivin 2003/39/EY 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan lähdevaltio ei ole velvollinen takaamaan tämän direktiivin suomia etuja, kun kyseessä on ”maksut velkasaatavista, joihin ei sisälly määräyksiä pääoman takaisinmaksusta tai joiden takaisinmaksu on määrä suorittaa yli 50 vuoden kuluttua velan antopäivästä”. Laina erääntyy 60 vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulopäivästä ja se kuuluu direktiivin 2003/49/EY 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan soveltamisalaan.
- 20 Kyseinen direktiivi saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä ZKPO:n muutoksella, joka tuli voimaan 1.1.2011 ja jolla muutettiin ZKPO:n 200 §:n 1 momenttia. Tämän säännöksen uuden sanamuodon mukaan ZKPO:n 195 §:ssä tarkoitettuihin tuloihin sovelletaan 10 prosentin verokantaa 200a §:ssä mainittuja tapauksia lukuun ottamatta. Saman muutoksen yhteydessä otettiin käyttöön uusi 200a §, jonka 3 momentissa säädetään, että 1 ja 2 momenttia ei sovelleta tuloihin, jotka ovat peräisin velkasaatavista, joihin ei sisälly määräyksiä pääoman takaisinmaksusta tai joiden takaisinmaksu on määrä suorittaa yli 50 vuoden kuluttua velan antopäivästä. ZKPO:n 200a §:n 3 momentin 1–3 kohdassa säädetään direktiivin 2003/49/EY 4 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa tarkoitetuista tilanteista. Tämän mukaan vuonna 2014 pidätettiin ZKPO:n 16 §:n 1 momentin ja 2 momentin 3 kohdan, 195 §:n 1 momentin, 200 §:n 2 momentin ja 200a §:n 1 momentin ja 5 momentin 4 kohdan nojalla 10 prosentin lähdevero toisessa jäsenvaltiossa asuvan ulkomaisen yhtiön tuloista, jotka se saa siihen sidoksissa olevalta, Bulgariassa asuvalta henkilöltä velkasaatavista, joihin ei sisälly määräyksiä pääoman takaisinmaksusta tai joiden takaisinmaksu on määrä suorittaa yli 50 vuoden kuluttua velan antopäivästä.
- 21 ZKPO:n uudella muutoksella, joka tuli voimaan 1.1.2015, 200a § kumottiin ja 200 §:n 2 momenttia muutettiin siten, että 195 §:ssä tarkoitettujen tulojen osalta verokannaksi vahvistettiin 10 prosenttia. Myös 195 §:n 6 momenttia muutettiin lisäämällä siihen uusi 3 kohta, jonka mukaan korkotuloista ei pidätetä lähdeveroa, jos uusissa 7–12 momentin säännöksissä mainitut edellytykset täyttyvät. ZKPO:n 195 §:n 7 momentissa luetellaan edellytykset, joiden täytyessä korkotuloista ei pidätetä lähdeveroa. Kyseisen 195 §:n 11 momentin 4 kohdasta ilmenee, että 7 momenttia ei sovelleta tuloihin, jotka ovat peräisin velkasaatavista, joihin ei sisälly määräyksiä pääoman takaisinmaksusta tai joiden takaisinmaksu on määrä suorittaa yli 50 vuoden kuluttua velan antopäivästä. ZKPO:n 195 §:n 11 momentin 1–3 kohdassa luetellaan muut direktiivin 2003/49/EY 4 artiklassa tarkoitettut tilanteet. Tämän mukaan vuonna 2015 pidätettiin ZKPO:n 195 §:n 1 momentin, 6 momentin 3 kohdan ja 11 momentin 4 kohdan sekä 200 §:n 2 momentin nojalla 10 prosentin lähdevero toisessa jäsenvaltiossa asuvan ulkomaisen yhtiön tuloista, jotka se saa Bulgariassa asuvalta konserniyhtiöltä velkasaatavista, joihin ei sisälly määräyksiä pääoman takaisinmaksusta tai joiden takaisinmaksu on määrä suorittaa yli 50 vuoden kuluttua velan antopäivästä.

- 22 Direktiivin 2011/96/EU 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on sovellettava tätä direktiiviä kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevien tytäryhtiöiden muissa jäsenvaltioissa sijaitseville emoyhtiöilleen jakamiin voittoihin. Direktiivin 1 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot eivät sovelle tätä direktiiviä sellaisiin järjestelyihin, joiden yhtenä keskeisenä tarkoituksena on veroedun saaminen. Direktiivin 2011/96/EU 1 artiklan 3 kohdassa säädetään, että 2 kohtaa sovellettaessa järjestelyä on pidettävä epäaitona, jos se ei perustu päteviin liiketaloudellisiin syihin, jotka vastaavat asian todellista taloudellista luonnetta. Direktiivin 2011/96/EU 5 artiklan mukaan tytäryhtiön emoyhtiölleen jakama voitto on vapautettava lähdeverosta.
- 23 Asiassa C-524/04 annetun tuomion 89 kohdassa on katsottu, että jäsenvaltio, joka on toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle emoyhtiölle lainakorkoja maksavan yhtiön asuinvaltio, voi pitää maassa asuvan tytäryhtiön maksamia korkoja voitonjakona.
- 24 Unionin tuomioistuin on asiassa C-382/16 antamansa tuomion 54 kohdassa täsmentänyt, että kun tytäryhtiön toimintojen kehittäminen riippuu lisäpääoman saamisesta siitä syystä, ettei tytäryhtiöllä ole riittävästi omia varoja, liiketoiminnalliset syyt voivat oikeuttaa sen, että emoyhtiö hankkii varoja markkinaehdoista poikkeavin ehdoin.

Viides kysymys

- 25 Direktiivin 2008/7/EY 3 artiklan h–j alakohdan mukaan pääomapanoksina pidetään seuraavia liiketoimia: ”pääomayhtiön varojen sellainen lisääminen jonkin osakkaan tarjoamilla palveluilla, joka ei johda yhtiön pääoman korottamiseen, mutta joka johtaa oikeuksien muuttumiseen yhtiössä tai joka voi lisätä yhtiön osuuksien arvoa”; ”pääomayhtiön lainanotto, jos velkojalla on oikeus osuuteen yhtiön voitosta” ja ”pääomayhtiön lainanotto osakkaalta tai osakkaan puolisoilta taikka lapselta sekä osakkaan takaaman lainan otto kolmannelta henkilöltä edellyttäen, että lainalla on sama vaikutus kuin yhtiön pääoman lisäämisellä.” Saman direktiivin 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaan jäsenvaltiot eivät saa kantaa pääomayhtiöiltä mitään välillistä veroa pääomapanoksista ja lainoista tai palvelujen tarjonnasta, joka tapahtuu osana pääomapanosta.
- 26 Asiassa C-249/89 annetun tuomion 15 kohdassa on todettu, että osakkeenomistajan yhtiölleen myöntämää korotonta lainaa on pidettävä direktiivin 69/335/ETY, joka on korvattu direktiivillä 2008/7/EY, 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna pääomapanoksena. Vastaavuustaulukon mukaan viimeksi mainittu säännös vastaa direktiivin 2008/7/EY 3 artiklan g–j alakohtaa. Kyseisen tuomion 12 kohdassa on katsottu, että korottoman lainan myöntämisellä yhtiö saa käyttöönsä pääomaa ilman yhtiölle koituvia kuluja, ja sen 14 kohdassa on täsmennetty, että koska korottoman lainan myöntämisellä yhtiö saa käyttöönsä pääomaa ilman sille koituvia kuluja, tällaisen lainan on näin ollen katsottava lisäävän yhtiön yhtiöosuusarvoa.

- 27 Edellä mainitun tuomion valossa valittajalle myönnetty koroton laina vastaa direktiivin 2008/7/EY 3 artiklan h–j alakohdassa tarkoitettua pääomapanoksen määritelmää.
- 28 Asiassa C-350/98 11.11.1989 annetun tuomion 20 kohdassa todetaan, että yhteisöjen tuomioistuimen on luonnehdittava yhteisön oikeuden kannalta veroa, tullia tai maksua sen objektiivisten ominaispiirteiden perusteella riippumatta siitä, miten sitä on luonnehdittu kansallisessa oikeudessa.

Kuudes kysymys

- 29 Bulgarian tasavallan Euroopan unioniin liittymistä koskevista ehdoista ja menettelyistä tehdyn pöytäkirjan ja Bulgarian tasavallan liittymisehdoista tehdyn asiakirjan mukaan Bulgaria saa olla soveltamatta direktiivin 2003/49/EY 1 artiklan säännöksiä 31.12.2014 saakka. Kyseisenä siirtymäkautena toisesta jäsenvaltiosta olevalle lähiyhtiölle tai jostakin jäsenvaltiosta olevan lähiyhtiön toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalle kiinteälle toimipaikalle suoritettaviin korko- ja rojalTIMaksuihin sovellettava verokanta ei saa ylittää kymmentä prosenttia 31.12.2010 saakka eikä viittä prosenttia seuraavina vuosina 31.12.2014 saakka.

Edellä esitetyt ZKPO:n 200 §:n 2 momentin ja 200a §:n 1 momentin ja 5 momentin 4 kohdan säännökset, joita sovellettiin vuonna 2014, ovat ristiriidassa viiden prosentin enimmäisverokantaa koskevan järjestelmän, josta määrätään edellä mainitun pöytäkirjan liitteessä VI olevan 6 kohdan 3 alakohdassa ja edellä mainitun asiakirjan liitteessä VI olevan 6 kohdan 3 alakohdassa, kanssa.